

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

Юрченко А.

Шановна пані Анастасіє!

Згідно з електронною резолюцією Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка О.С. від 11 квітня 2024 року (електронна картка документа (1536540) в Комітеті опрацьовано електронну петицію з назвою «Зміни до статуту депутатів», яка в установлений Законом України «Про звернення громадян» строк (до 10.04.2024) не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку (25 000 підписів громадян), і відповідно до положень частини десятої статті 23¹ вказаного Закону розглядається як звернення громадян.

У зверненні містяться пропозиції щодо змін, які на Вашу думку варто внести до законодавства, що визначає правовий статус народного депутата України, зокрема, скорочення заробітної плати народного депутата України, чисельності помічників-консультантів народного депутата України, з окремих питань забезпечення діяльності народного депутата України тощо.

З тих питань, що належать до предмета відання Комітету, зокрема, правового статусу народного депутата України, повідомляємо таке.

Відповідно до частини четвертої статті 76, статті 92 Конституції України повноваження народних депутатів України визначаються Конституцією та законами України; питання статусу народного депутата України визначаються виключно законами України.

Своєю чергою, частинами першою та другою статті 78 Конституції України встановлено вимоги щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності, відповідно до яких народні депутати України не можуть мати іншого представницького мандата, бути на державній службі, обіймати інші оплачувані посади, займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності), входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку.

Відтак, правові і соціальні гарантії здійснення народним депутатом України своїх депутатських повноважень, що встановлені Законом України «Про статус народного депутата України» (далі – Закон), обумовлені окремими вимогами Конституції України.

Так, відповідно до частини четвертої статті 1 вказаного Закону держава гарантує народному депутату України забезпечення необхідними умовами для здійснення ним депутатських повноважень.

Серед основних гарантій діяльності народних депутатів України визначено отримання з дня початку депутатських повноважень щомісячно заробітної плати, складовими якої є посадовий оклад, який встановлюється Верховною Радою України, надбавки до посадового окладу у розмірах, встановлених для членів Кабінету Міністрів України (частина перша статті 33 Закону).

Постановою Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України» від 7 грудня 2017 року № 2240-VIII розмір посадових окладів народних депутатів України встановлено на рівні посадових окладів членів Кабінету Міністрів України, виходячи з розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року. У цій частині з початку роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання зміни до вказаної Постанови не вносилися.

Своєю чергою, обсяги видатків на реалізацію гарантованих Законом виплат, в тому числі заробітної плати народному депутату України, щорічно затверджуються кошторисом Верховної Ради України відповідно до обсягів асигнувань, визначених законом України про Державний бюджет України на відповідний рік.

Крім того, щорічно за результатами виконання кошторису Верховної Ради України, залишки невикористаних коштів (зокрема, за статтями витрат на оплату праці народних депутатів України) головним розпорядником бюджетних коштів, що уповноважений забезпечувати діяльність Верховної Ради України, повертаються в дохід бюджету.

Також варто зазначити, що у зв'язку із змінами, внесеними до Закону (Верховною Радою України сьомого скликання), було виключено низку тих положень, що визначали гарантії здійснення народним депутатом України своїх депутатських повноважень, на зразок, безоплатного проїзду усіма видами транспорту, надання службового житла чи житла для постійного проживання, надання матеріальної допомоги тощо.

Відповідно до чинної редакції статті 34 Закону народний депутат України може мати до тридцяти одного помічника-консультанта, що працюють за строковим трудовим договором (на постійній основі чи за сумісництвом) або на громадських засадах, самостійно визначає кількість помічників-консультантів, які працюють за строковим трудовим договором на постійній основі, за сумісництвом і на громадських засадах у межах загального фонду, який встановлюється йому для оплати праці помічників-консультантів Постановою Верховної Ради України.

Звертаємо увагу на те, що згідно з вимогами статей 9 та 12 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану (Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затверджений Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX), Верховна Рада України діє виключно на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України, працює в сесійному режимі, під час проведення дев'ятої сесії – у режимі одного триваючого пленарного засідання. З огляду на визначену форму роботи

Верховної Ради України, народні депутати України здійснюють свої повноваження у вихідні та святкові дні, а також не користуються правом на щорічну відпустку.

Питання відповідальності народного депутата України за вчинення ним корупційних або пов'язаних із корупцією дій та «обов'язкового публічного представлення звітності» народних депутатів України, порушені у Вашому зверненні, врегульовані положеннями чинного законодавства, оскільки народний депутат України як особа, уповноважена на виконання функцій держави, та яка займає відповідальне та особливо відповідальне становище, є суб'єктом, на якого поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції» (підпункт б) пункту 1 частини першої статті 3 вказаного Закону) та відповідно до статей 45, 65¹ якого народні депутати України зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік; за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, в тому числі народні депутати України, притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

Можливість залучення громадськості та експертів до вирішення тих чи інших питань, про що серед іншого йдеться у Вашому зверненні, також передбачена законодавством з питань правового статусу народного депутата України, оскільки народний депутат України має право у разі необхідності залучати до участі у розгляді пропозицій, заяв і скарг, які надійшли на його ім'я, інших осіб (органів державної влади і органів місцевого самоврядування, керівників підприємств, установ та організацій), а останні, своєю чергою, зобов'язані надавати народному депутату України необхідну інформацію з питань, пов'язаних із здійсненням ним депутатських повноважень, забезпечувати народного депутата України консультаціями відповідних фахівців, безоплатною допомогою з правових питань, що виникають у зв'язку з виконанням депутатських повноважень (частини восьма та дев'ята статті 17, частини друга та четверта статті 19 Закону).

З повагою

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Кальченко Сергій Віталійович
Сертифікат: 26B2648ADD3032E1040000002A09310010E3AD00
Дійсний до: 14.12.2024 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-28/23-2024/93211 від 27.04.2024

1550054